

Bryssel den 10 januari 2011
Sj.a(2011)24809

**TILL ORDFÖRANDEN OCH LEDAMÖTERNA AV EUROPEISKA UNIONENS
DOMSTOL**

SKRIFTLIGA SYNPUNKTER

överlämnade, enligt artikel 23 andra stycket i protokollet om stadgan för domstolen, av
EUROPEISKA KOMMISSIONEN, företrädd av ombuden Knut Simonsson och Rudi
Troosters, med delgivningsadress hos Antonio Aresu, Bâtiment BECH, 5 Rue A.
Weicker, L-2721 Luxembourg,

i mål C-461/10

Bonnier Audio e.a.

i vilket Högsta domstolen har begärt ett förhandsavgörande enligt artikel 267 i fördraget
om Europeiska unionens funktionssätt.

1. INLEDNING

1. I det förevarande målet frågar Högsta Domstolen i första hand om Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/24/EG av den 15 mars 2006 om lagring av uppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät och om ändring av direktiv 2002/58/EG¹ hindrar en tillämpning av en nationell bestämmelse som är införd med stöd av artikel 8 i Europaparlaments och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004² om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och som innebär att en Internetleverantör i en civilprocess, i syfte att en viss abonnent ska kunna identifieras, föreläggs att ge en upphovsrättsinnehavare eller dennes rättsinnehavare information om vilken abonnent som av Internetleverantören tilldelats en viss IP-adress, från vilken intrång påstås ha skett.
2. I sin fråga hänvisar den nationella domstolen särskilt till artiklarna 3, 4, 5 och 11 i direktiv 2006/24. Genom den sistnämnda artikeln har en ny punkt 1a införts i artikel 15 i direktiv 2002/58³, enligt vilken punkt 1 i artikeln inte ska tillämpas på uppgifter som specifikt ska lagras enligt direktiv 2006/24 för de ändamål som avses i artikel 1.1 i det direktivet.
3. Bakgrunden till den nationella domstolens fråga synes vara en enligt kommissionens uppfattning felaktig förståelse från svarandens i huvudmålet sida av innehållet i bestämmelserna i direktiv 2006/24. Av begäran om förhandsavgörande framgår att svaranden tycks hävda att uppgifter avseende en Internetabbonent eller användare som har tilldelats en viss IP-adress endast får lagras och utlämnas i enlighet med de villkor som har fastställts i direktiv 2006/24, dvs. till de behöriga myndigheter som anges i direktiv 2006/24 och för detta direktivs specifika ändamål. Med andra ord, det är enligt svaranden inte möjligt att lagra och utlämna sådana uppgifter inom

¹ EUT L 105, 13.4.2006, s. 54.

² EUT L 195, 2.6.2004, s. 16.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation). EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.

ramen för andra bestämmelser, såsom i det förevarande fallet en nationell lagstiftning som har antagits med stöd av artikel 8 i direktiv 2004/48.

4. I likhet med vad underinstanserna har funnit i huvudmålet innehåller enligt kommissionen direktiv 2006/24 inte någon bestämmelse som begränsar tillämpningsområdet för direktiv 2004/48. Svaranden i huvudmålet synes enligt oss ha missförstått tillämpningsområdena för de i målet aktuella direktiven och förhållandena mellan dessa direktiv, särskilt avseende direktiven 2002/58 och 2006/24. I vår bedömning av den nationella domstolens fråga kommer vi därför att försöka klargöra dessa frågor.

2. BEDÖMNING

2.1. Inledande anmärkning

5. Enligt artikel 5 i direktiv 2006/24 tillhör namnet på och adressen till en Internetabonnent eller användare som har tilldelats en viss IP-adress de uppgifter som ska lagras i enlighet med direktivet. Enligt kommissionens uppfattning utgör dessa uppgifter trafikuppgifter i den mening som avses i artikel 2 b) i direktiv 2002/58, dvs. uppgifter som behandlas i syfte att överföra en kommunikation via ett elektroniskt kommunikationsnät eller att fakturera den. De omfattas således av tillämpningsområdet för direktiv 2002/58.

2.2. Direktiv 2004/48

6. Direktiv 2004/48 gäller de åtgärder, förfaranden och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter. Enligt skäl 10 i direktivet är syftet med detta att tillnärma medlemsstaternas lagstiftning för att uppnå en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden.
7. Artikel 8 i direktivet innehåller bestämmelser om rätt till information. Enligt artikel 8.1 ska medlemsstaterna se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, i samband med en rättegång om immaterialrättsintrång och som svar på en berättigad och proportionell begäran av käranden, får besluta att information om ursprung och distributionsnät för de intrångsgörande varorna eller tjänsterna ska lämnas av intrångsgöraren eller andra i bestämmelsen angivnas personer, såsom en person som har befunnits i kommersiell skala tillhandahålla tjänster som använts i

intrångsgörande verksamhet. I artikel 8.3 anges att bestämmelserna i artikeln inte ska påverka tillämpningen av andra lagbestämmelser som reglerar sekretesskydd för informationskällor eller behandling av personuppgifter.

2.3. Direktiv 2002/58

8. Direktiv 2002/58 rör behandlingen av personuppgifter inom sektorn för elektronisk kommunikation. Enligt dess artikel 1 syftar direktivet till en harmonisering av nationella bestämmelser för att säkerställa ett likvärdigt skydd av de grundläggande fri- och rättigheterna, särskilt rätten till integritet och konfidentialitet.
9. Den grundläggande principen i direktivet är att medlemsstaterna ska säkerställa konfidentialitet vid kommunikation och därmed förbundna trafikuppgifter via allmänna kommunikationsnät och allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. Enligt artikel 5.1 i direktivet ska medlemsstaterna i detta sammanhang särskilt förbjuda avlyssning, uppfångande med tekniskt hjälpmedel, lagring eller andra metoder som innebär att kommunikation och de därmed förbundna trafikuppgifterna kan fångas upp eller övervakas av andra personer än användarna utan de berörda användarnas samtycke. I direktivets artikel 6.1 föreskrivs vidare att trafikuppgifter om abonnenter och användare som behandlas och lagras av leverantören av ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgängliga elektronisk kommunikationstjänst ska utplånas eller avidentifieras när de inte längre behövs för sitt syfte att överföra en kommunikation.
10. Direktiv 2002/58 innehåller emellertid två kategorier av undantag från denna princip. Den första rör tekniska eller kommersiella krav som har samband med överföringen av kommunikationen eller tillhandahållandet av kommunikationstjänsten. Behandling av trafikuppgifter i detta sammanhang är möjlig enligt de villkor som fastställts i direktivet.
11. Den andra kategorin av undantag är de som medlemsstaterna har rätt att göra enligt artikel 15.1 i direktivet. Enligt denna bestämmelse får medlemsstaterna genom lagstiftning vidta åtgärder för att begränsa omfattningen av de rättigheter och skyddigheter som anges i bl.a. artiklarna 5 och 6 i direktivet när en sådan begränsning är nödvändig, lämplig och proportionell för att skydda nationell säkerhet, försvaret och allmän säkerhet samt för förebyggande, undersökning, avslöjande av och åtal för brott eller vid obehörig användning av ett elektroniskt

kommunikationssystem enligt artikel 13.1 i Europaparlamentet och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁴. Medlemsstaterna får för detta ändamål bl.a. vidta lagstiftningsåtgärder som innebär att uppgifter får bevaras under en begränsad period som motiveras av de skäl som fastställts i bestämmelsen.

2.4. Förhållandet mellan direktiv 2002/58 och direktiv 2004/48

12. Domstolen har behandlat förhållandet mellan direktiv 2002/58 och direktiv 2004/48 i dess avgöranden av den 29 januari 2008 i mål C-275/06, *Promusicae*, och av den 19 februari 2009 i mål C-557/07, *LSG*.
13. I domen i målet *Promusicae* konstaterade domstolen att artikel 15.1 i direktiv 2002/58 uttryckligen hänvisar till artikel 13.1 i direktiv 95/46 enligt vilken medlemsstaterna får vidta åtgärder som begränsar skyldigheten att garantera sekretessen för personuppgifter när en sådan begränsning är nödvändig, exempelvis för att skydda medborgarnas fri- och rättigheter. Domstolen konstaterade vidare att artikel 15.1 i direktiv 2002/58 inte innehåller några detaljer om vilka fri- och rättigheter som avses. Enligt domstolen måste gemenskapslagstiftarens avsikt därför förstås så, att rätten till egendom och situationer då upphovsmännen försöker skydda sina rättigheter i ett tvistemål inte ska falla utanför denna bestämmelses tillämpningsområde. Domstolen konstaterade således att direktiv 2002/58 inte utgör hinder för att medlemsstaterna föreskriver en skyldighet för berörda att lämna ut personuppgifter i ett tvistemål⁵.
14. Domstolen bekräftade detta i beslutet i målet *LSG*. Den uttalade att gemenskapsrätten, bl.a. artikel 8.3 i direktiv 2004/48 jämförd med artikel 15.1 i direktiv 2002/58, inte utgör något hinder för att medlemsstaterna föreskriver en skyldighet att lämna ut personuppgifter till privata tredje män för att dessa ska kunna väcka talan i tvistemål angående intrång i upphovsrätten⁶.

⁴ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁵ Se punkterna 53 och 54 i domskälen.

⁶ Se punkt 29 i domskälen.

15. Enligt kommissionens uppfattning påverkas inte denna rättspraxis av direktiv 2006/24.

2.5. Direktiv 2006/24

16. Enligt artikel 1 i direktiv 2006/24 syftar direktivet till att harmonisera medlemsstaternas bestämmelser om de skyldigheter som leverantörer av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät har att lagra vissa uppgifter som de genererat eller behandlat för att säkerställa att uppgifterna är tillgängliga för utredning, avslöjande och åtal av allvarliga brott såsom de definieras av varje medlemsstat i den nationella lagstiftningen. I detta syfte föreskrivs i direktivet att medlemsstaterna ska säkerställa att vissa angivna kategorier av uppgifter, inkluderande namn på och adress till en Internetabonnet eller användare som har tilldelats en viss IP-adress, ska lagras under en angiven period samt att uppgifterna endast ska göras tillgängliga för behöriga nationella myndigheter i närmare angivna fall och i enlighet med nationell lagstiftning.

2.6. Förhållandet mellan direktiv 2002/58 och direktiv 2006/24

17. Som ovan nämnts har genom artikel 11 i direktiv 2006/24 en ny punkt 1a införts i artikel 15 i direktiv 2002/58, enligt vilken punkt 1 i artikel 15 inte ska tillämpas på uppgifter som specifikt ska lagras enligt direktiv 2006/24 för de ändamål som avses i artikel 1.1 i det direktivet.
18. Enligt kommissionens uppfattning innebär inte direktiv 2006/24, i motsats till vad svaranden i huvudmålet tycks hävda, att uppgifter som avses i det direktivet, såsom uppgifter om en Internetabonnet eller användare som har tilldelats en viss IP-adress, endast får lagras och utlämnas i enlighet med de villkor och för de ändamål som har fastställts i direktivet, dvs. i praktiken till de brottsbekämpande myndigheterna i syfte att vidta åtgärder mot exempelvis organiserad brottslighet och terrorism.
19. I stället innebär enligt oss direktiv 2006/24 endast en skyldighet för medlemsstaterna att säkerställa att uppgifter som omfattas av direktivet lagras och utlämnas i enlighet med de villkor som fastställts i direktivet i syfte att säkerställa att uppgifterna är tillgängliga för utredning, avslöjande och åtal av allvarliga brott. Med andra ord syftar direktivet endast till att harmonisera medlemsstaternas bestämmelser i detta specifika avseende.

20. Detta innebär att medlemsstaterna inte längre kan utnyttja möjligheten enligt artikel 15.1 i direktiv 2002/58 att begränsa omfattningen av de rättigheter och skyldigheter som anges i de i bestämmelsen nämnda artiklarna i direktivet för de ändamål som avses i direktiv 2006/24. Denna möjlighet kan sägas ha uttömts av harmoniseringen av medlemsstaternas bestämmelser genom det sistnämnda direktivet. Det är enligt oss på detta sätt som bestämmelsen i artikel 15.1a i direktiv 2002/58 ska förstås.
21. Direktiv 2006/24 hindrar således inte medlemsstaterna från att anta bestämmelser om lagring av och tillgång till uppgifter som anges i detta direktiv, t.ex. uppgifter om en Internetabonnent eller användare som har tilldelats en viss IP-adress, för andra ändamål än de som avses i direktivet. Detta måste emellertid ske i enlighet med de villkor och för de övriga ändamål som har fastställts i artikel 15.1 i direktiv 2002/58. Denna tolkning finner stöd i skäl 12 i direktiv 2006/24, i vilket konstateras att artikel 15.1 i direktiv 2002/58 fortsätter att gälla för lagring av uppgifter i andra, däribland rättsliga, syften än de som omfattas av direktiv 2006/24.
22. Det kan i detta sammanhang finnas skäl att särskilt understryka att nationella bestämmelser om lagring av uppgifter för något av de övriga ändamål som har fastställts i artikel 15.1 i direktiv 2002/58 måste uppfylla de villkor som anges i denna bestämmelse och, särskilt, vara proportionella i förhållande till deras specifika ändamål.
23. Mot bakgrund av vad vi har anfört ovan synes svaret på den nationella domstolens första fråga framgå klart. I detta avseende erinrar vi först om att domstolen har konstaterat att gemenskapsrätten, bl.a. artikel 8.3 i direktiv 2004/48 jämförd med artikel 15.1 i direktiv 2002/58, inte utgör något hinder för att medlemsstaterna föreskriver en skyldighet att lämna ut personuppgifter till privata tredje män för att dessa ska kunna väcka talan i tvistemål angående intrång i upphovsrätten. Vidare följer av det ovan anförda att bestämmelserna i direktiv 2006/24 inte i sig påverkar detta förhållande. Enligt kommissionens uppfattning ska den nationella domstolens fråga därför besvaras nekande.
24. Den nationella domstolen har därutöver frågat om svaret på den första frågan påverkas av att medlemsstaten ifråga inte har genomfört direktiv 2006/24 trots att tiden härför har gått ut. Med hänsyn till vad vi har anfört avseende den första frågan finner kommissionen inte anledning att behandla denna fråga.

3. SLUTSATS

25. Med beaktande av det ovanstående föreslår kommissionen att domstolen besvarar de frågor som har ställts av Högsta domstolen enligt följande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/24/EG av den 15 mars 2006 om lagring av uppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät och om ändring av direktiv 2002/58/EG, särskilt artiklarna 3, 4, 5 och 11, hindrar inte en tillämpning av en nationell bestämmelse som är införd med stöd av artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och som innebär att en Internetleverantör i en civilprocess, i syfte att en viss abonnent ska kunna identifieras, föreläggs att ge en upphovsrättsinnehavare eller dennes rättsinnehavare information om vilken abonnent som av Internetleverantören tilldelats en viss IP-adress, från vilken adress intrång påstås ha skett.

Rudi Froosters

Kommissionens ombud

Knut Simonsson